

חו"ל זה לא רק חופש: מהן זכויות העובד שנוסע?

 שלחו להדפסה

נבחרתם להיות אלו שיעלו על המטוס, אלא שאתם לא נוסעים לנופש אלא כדי לעבוד. מי ישלם לכם על השהות מעבר לים, מי יממן לכם את האוכל, האם שעות הטיסה נחשבות לזמן עבודה וכמה תקבלו עבור עבודה בשבת? שאלות ותשובות הן רימון

ישנם שכירים שנוסעים לחו"ל מטעם עבודתם לעתים תכופות, וישנם כאלו שנסיעה כזו היא סוג של "צ'ופר". אבל לאיזה תנאים הם זכאים, ומה תוקף החוק אי שם מעבר לים?

- [רילוקיישן: חיפוש הכסף הגדול עלול לעלות ביוקר](#)
- [שלחת עובד בלי אשרה למיזם בחו"ל? הסתכנת](#)

טיפים ל"נוסע המתמיד"

נסיעות עבודה לחו"ל / ד"ר חנה אורנוי

האם אתם באמת יודעים למה אתם נכנסים כשאתם מקבלים עליכם תפקיד הכולל נסיעות תכופות לחו"ל? מספר עצות שיעזרו לכם לשרוד [לכתבה המלאה](#)

בישראל קיים חוק שעות עבודה ומנוחה (תשי"א-1951) שמעגן בתוכו את זכויות העובד: כמה שעות עליו לעבוד, מה המשמעות של עבודת לילה, מתי צוברים שעות נוספות, ועוד? החוק הוא מתחילת שנות החמישים ושאלות רבות שרלוונטיות לימינו, כמו בנוגע לנסיעות לחו"ל, נותרות ללא מענה.

בעבר ניתן היה לטעון כי אי אפשר לפקח על שעות עבודתו של העובד בחו"ל, ולכן הוא נכנס לקטגוריית "חריג" בחוק ולא נכלל תחת חוק שעות עבודה ומנוחה. היום, לעומת זאת, יש אפשרות לדעת בדיוק מה היו שעות עבודתו.

בין אם צ'ופר ובין אם עבודה - יש לכם זכויות צילום: gettyimages imagebank

 לחצו כאן להגדיל הטקסט

ככלל נתייחס בכתבה לעובדים מדרג ניהול הביניים והעובדים הזוטרים. זאת כיוון, שהמנהלים הבכירים ביותר בארגון, כגון מנכ"ל או סמנכ"ל, שייכים בכל מקרה לקטגוריית "חריג" בחוק, בשל היותם נושאי משרת אמון אישי. לכן, לגביהם יכולה החברה לטעון כי התמורה החודשית הגבוהה שהם מקבלים בימי שגרה מכסה גם את זמן שהותם בחו"ל.

עו"ד קרן קופרמן מומחית לדיני עבודה, ממשרד ש.פרידמן ושות', עושה סדר בדברים.

מה זה בכלל זמן עבודה?

חוק שעות עבודה ומנוחה מגדיר בסעיפו הראשון שעות עבודה כזמן בו עומד העובד לרשות העבודה. הפסיקה הוסיפה כי מדובר בשעות בהן העובד "אינו חופשי לעשות כרצונו".

עו"ד קופרמן מסבירה כי "הגדרות אלו אינן מתאימות למצב בו עובד שוהה בחו"ל ימים ארוכים כשהוא לא בהכרח עובד בכל רגע נתון שם, אבל גם לא נמצא עם משפחתו ומנצל את שעות הפנאי שלו כרצונו".

האם זמן טיסה מהווה שעות עבודה?

אם ניקח לדוגמה טיסה למזרח הרחוק, אוסטרליה או כל טיסה טראנס-אטלנטית ממושכת - האם שעות הטיסה הללו לא נחשבות שעות עבודה? בדרך כלל זמן נסיעה לעבודה וממנה אינו נחשב לשעות עבודה, אלא אם כן העובד נדרש לאסוף עובדים אחרים בדרכו לעבודה.

אך מה בדבר שעות הטיסה עצמה? עו"ד קופרמן מסבירה כי "ברור שבזמן הטיסה העובד לא חופשי לעשות כרצונו אבל הוא גם אינו עובד". החוק אינו מטפל בסיטואציה זו וגם פסיקה בעניין אין. "לדעתי קשה יהיה לטעון כי כל זמן הטיסה אינו מהווה שעות עבודה בגין זכאי העובד לתשלום, אבל הואיל ולא מדובר בשעות עבודה ממש, יש להגיע להסדר עם העובד לפיו ימי טיסה ישולמו לו כיום עבודה רגיל. אם מדובר בטיסה ארוכה במיוחד יש להסדיר גם מפתח של תשלום בגין שעות נוספות".

האם כל הזמן שהעובד מחוץ לביתו מהווה שעות עבודה?

מסתבר כי גם בעניין זה אין פסיקה ספציפית, אבל ניתן ללמוד מפסיקה בנוגע לעובדים שנשלחים לעבוד בעיר אחרת - לגביהם נקבע כי זמן הלינה מחוץ לבית לא נחשב כשעות עבודה. כך, נראה כי שעות המנוחה של העובד בחו"ל לא ייחשבו כשעות עבודה, אלא השעות בהן ביצע עבודה.

אם עבדתי 16 שעות מה זה אומר בעצם?

העובדה שהעובד בחו"ל לא מקנה למעביד רשות להפר את חוקי העבודה. מקסימום שעות העבודה ליום הינו 12 שעות וגם בחו"ל לא ניתן להעסיק עובד מעבר ל-12 שעות עבודה ביום.

מה הדין לגבי עובד שנתקע בחו"ל בסופי שבוע?

חשוב להבין שקיים איסור בחוק על העסקת עובדים בשבת, אלא אם כן ניתן לכך היתר ספציפי או שמדובר בעיסוק שנכנס לאחד החריגים לחוק, מסבירה עו"ד קופרמן.

לכן קביעה כי עובד שנשאר בחו"ל במהלך הסוף שבוע למעשה עובד בשבת היא בעייתית. יש להבהיר לעובד כי אין לעבוד ביום המנוחה השבועי גם בחו"ל ואף לשקול לתת מנוחת פיצוי בדמות יום חופש או חלקו לעובד ששהה בחו"ל בסוף שבוע במסגרת עבודתו, גם אם לא נדרש לעבוד בפועל - כפי שנהוג במקומות עבודה רבים.

האם אני זכאי לימי חופש בגין ימי הנסיעה?

כפי שצוין, במידה שהעובד שהה בחול בסופ"ש או ביום שישי, שמהווה יום מנוחה, נהוג לפצות אותו ביום חופש ומנוחה חלופי.

אש"ל - יש מינימום ומקסימום?

נושא החזר האש"ל לא מוסדר בחוקי העבודה, אולם ברור כי העובד לא אמור להיות בחסרון כיס כתוצאה מעבודה שנשלח לבצע ע"י מעסיקו. לפיכך קיימים נהלים ספציפיים בחברות רבות המסדירים את זכאות העובד לאש"ל בהתאם ליעד ותקופת השהייה בחול.

עו"ד קופמן מוסיפה ואומרת כי עובדים שנוסעים לחו"ל פעמים רבות מפוצים גם בכך שהם מקבלים לרשותם את נקודות הזיכוי והמיילים שהם צוברים בחברות התעופה ויכולים לנצל אותם לצרכיהם האישיים. במקומות אחרים הנקודות והמיילים נצברים לטובת המעביד.

מי מבטח אותי?

בדרך כלל נהוג שהמעסיק הוא שמבטח את העובד בפוליסה ייעודית עת נסיעתו לחו"ל. כמובן שבמידה שנפצעים נעשית בחינה ספציפית של המקרה למול חברת הביטוח וכדומה.

בשיתוף **דרושים**

דרושים הצעות עבודה - עכשיו בישראל 29295 משרות

(2996)	תוכנה	(3232)	מכירות
(2696)	הנדסה	(2795)	הוראה, חינוך...
(1910)	שירות לקוחות	(2247)	אדמיניסטרציה
(1319)	חשמל ואלקטרוניקה	(1882)	כספים וכלכלה
(1004)	מחשבים ורשתות	(1206)	אינטרנט
(344)	חומרה	(797)	אבטחת איכות QA

למשרות נוספות

דרושים סטודנטים | דרושים הייטק

משרות בכירים | עבודה בחו"ל

תגיית: שעות נוספות | זכויות עובדים | תעסוקה [חזרה](#)